

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PROJEKTOWANIE UNIWERSALNE KULTURY: AUTODIAGNOZA DOSTĘPNOŚCI MUZEUM KINEMATOGRAFII W ŁODZI

Wstęp

Dokument stanowi analizę zasobów Muzeum Kinematografii w Łodzi w zakresie dostępności, zwłaszcza dostępności programu i pracy z publicznością. Jest kluczowy w ramach programu „Projektowanie uniwersalnej kultury – dostępność w instytucjach kultury”, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus”.

Praca nad autodiagnozą została zainicjowana przez zespół powołany do realizacji zadania po szkoleniu w instytucji przez prowadzącą Aleksandrę Sztorc. W szkoleniu wzięło udział 13 pracowników reprezentujących większość działów w strukturze instytucji. Wypełnianie tego dokumentu było dokonane we współpracy z trenerem-tutorem podczas sesji tutoringu on-line.

Ze względu na obszary, których dotyczy autodiagnoza – w części prac analizujących obecny stan dostępności wzięły udział osoby z niepełnosprawnościami wraz z opiekunami, samorzecznicy, osoby starsze oraz pracownicy instytucji, którzy bezpośrednio pracują z publicznością o szczególnych potrzebach, dzięki czemu byli w stanie przywołać kluczowe zagadnienia czy przywołać opinie publiczności.

Pracę nad autodiagnozą poprzedziła lektura przez pracowników „Modelu Dostępnej Kultury”.

ZESPÓŁ I NASZE KOMPETENCJE

1. Czy w instytucji została podjęta oficjalnie decyzja o rozwijaniu dostępności?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie wiem.

Muzeum Kinematografii w Łodzi od wielu lat rozwija dostępną ofertę oraz dostosowuje infrastrukturę do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Dyrektor Muzeum oficjalnie podjęła decyzję w sprawie rozwijania dostępności w wyniku Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696).

2. W jaki sposób ta decyzja została ogłoszona?

- a) Zarządzenie dyrektora.
- b) Ogłoszenie w czasie zebrania zespołu.
- c) Mail do zespołu.
- d) Publikacja informacji na stronie internetowej lub w mediach społecznościowych.
- e) Nie została ogłoszona.
- f) Nie wiem.

Dyrektor Muzeum ogłosiła decyzję w czasie zebrania kierowników działów. Następnie decyzja została przekazana pracownikom przez kierowników w czasie zebrań poszczególnych działów.

3. Czy w instytucji jest osoba pełniąca funkcję koordynatora_ki do spraw dostępności (lidera_ki do spraw dostępności, specjalisty_tki do spraw dostępności itp.)?

- a) Tak.
- b) Nie.

Od 2021 roku funkcję koordynatorki do spraw dostępności pełni Magdalena Pelska – kierowniczka Działu Edukacji i Kultury Filmowej. W dniu 18 listopada 2024 roku Dyrektor Muzeum Zarządzeniem nr 17/2024 powierzyła jej funkcję koordynatora do spraw dostępności.

4. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto pełni tę funkcję?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Zespół instytucji został poinformowany ustnie o powołaniu koordynatora w czasie zebrania kierowników działów, a następnie spotkań pracowników w poszczególnych działach.

Dodatkowo pracownicy ochrony i firmy sprzątającej sprzątający z firm zewnętrznych został poinformowany bezpośrednio przez koordynatorkę. Z uwagi na fluktuację kadr procedura informowania jest prowadzona na bieżąco.

5. Czy dane kontaktowe do koordynatora_ki dostępności są opublikowane np. na stronie internetowej instytucji?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Dane do koordynatorki są opublikowane w następujących miejscach:

1. na stronie internetowej w zakładce Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami

<https://muzeumkinematografii.pl/dostepnosc-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami/>

2. na stronie internetowej w zakładce Kontakt

<https://muzeumkinematografii.pl/kontakt-2/>

3. na stronie BIP

<https://muzeumkinematografii.pl/bipnowy/>

6. Czy w instytucji jest zespół do spraw dostępności (formalnie powołany lub nieformalny)?

- a) Tak.
- b) Nie.

W muzeum nie został powołany formalnie zespół do spraw dostępności. Praktyką w instytucji jest tworzenie nieformalnych zespołów pracujących w różnych składach osobowych w celu realizacji konkretnych programów i działań dostępnościowych związanych z planami wieloletnimi oraz działalnością bieżącą typu prace remontowo-modernizacyjne budynków i wyposażenia, projekty edukacyjne, wystawy czy wydarzenia.

Zespoły pracują przez określony czas, od planowania, przez realizację do momentu zakończenia działań.

Trzyosobowy zespół powstał w momencie przystąpienia do uczestnictwa w zadaniu „Projektowanie uniwersalne kultury” na czas trwania projektu.

7. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto wchodzi w skład zespołu do spraw dostępności?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Zespół instytucji został poinformowany, kto wchodzi w skład zespołu w projekcie „Projektowanie uniwersalne kultury” w czasie zebrań pracowników działów oraz

szkolenia wstępnego do zadania prowadzonego przez koordynatora do spraw dostępności.

8. Czy skład zespołu do spraw dostępności został podany np. na stronie internetowej instytucji?

- a) Tak.
- d) Nie.
- b) Nie dotyczy.

9. W jakie prace jest angażowany_a koordynator_ka dostępności w instytucji?

- Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
- Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.
- Przygotowuje własne działania merytoryczne.
- Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
- Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
- Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.
- Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.
- Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności
- Nie wiem.

10. W jakie prace jest angażowany zespół do spraw dostępności w instytucji?

- Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
- Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.
- Przygotowuje własne działania merytoryczne.
- Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
- Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.

- Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.
- Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.
- Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.
- Nie wiem.

11. Czy w instytucji były prowadzone warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie wiemy.

Zaangażowanie pracowników w taki proces edukacyjny jest kluczowe dla zwiększenia dostępności muzeum i zapewnienia, że osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze mogą w pełni cieszyć się ofertą kulturalną.

Zaangażowanie to można podzielić na kilka istotnych aspektów:

1. Podnoszenie świadomości i empatii. Pracownicy zdobywają wiedzę na temat różnorodnych rodzajów niepełnosprawności, zarówno fizycznych, jak i intelektualnych w celu zwiększenia ich wrażliwości na potrzeby osób z niepełnosprawnościami i osób starszych oraz zrozumienie wyzwań, z jakimi mogą się oni spotykać podczas wizyty w muzeum.
2. Praktyczne umiejętności i dostosowanie przestrzeni. Ważnym elementem szkoleń jest nauka praktycznych umiejętności, takich jak asystowanie osobom z potrzebami we wszystkich obszarach. Pracownicy uczą się, jak dostosować

przestrzenie wystawiennicze i inne obszary muzeum, aby były bardziej dostępne i przyjazne dla wszystkich zwiedzających.

3. Komunikacja i współpraca. Ćwiczenia z efektywnej komunikacji, w tym jak dostosować język, sposób mówienia czy interakcji, aby każda osoba, zarówno pracownik jak i zwiedzający, czuła się komfortowo i była zrozumiana.
4. Budowanie inkluzywności. Pracownicy są zachęceni do tworzenia atmosfery otwartości i inkluzywności. Nie tylko w postaci bezpośrednich interakcji, ale także wprowadzania zmian w muzealnych materiałach informacyjnych, takich jak cyfrowe muzeum.
5. Rozwiązywanie problemów bieżących przez pracowników. Warsztaty zawierają scenariusze lub symulacje sytuacji, w których pracownicy muszą szybko i skutecznie rozwiązywać problemy związane z dostępnością, np. awarię windy lub brak dostępnych miejsc siedzących.

Przykłady warsztatów, szkoleń w ostatnich latach z uwzględnieniem organizatora i osób uczestniczących.

- „Projektowanie uniwersalnej kultury” – szkolenie w muzeum (13 osób z różnych działów, 2024 rok)
- „Łódzkie dostępne!”. Celem warsztatów było poprawienie jakości obsługi osób z niepełnosprawnościami. Zadanie polegało na połączeniu dwóch priorytetów, czyli organizacji szkolenia w zakresie turystyki i krajoznawstwa w różnych obszarach dostępności oraz przedsięwzięcia popularyzującego walory turystyczne województwa (15 osób z różnych działów, Zarząd Województwa Łódzkiego, 2023 rok)
- „Poszerzamy horyzonty - turystyka osób z niepełnosprawnościami w Polsce” Celem warsztatów było zwiększenie jakości obsługi osób z niepełnosprawnościami.

W wyniku współpracy z osobami niewidomymi powstała w 2024 roku ścieżka zwiedzania oparta na systemie YourWay (17 osób z różnych działów, Fundacja Szansa, 2023 rok)

- „Szkolenie z pierwszej pomocy” połączone z konsultacją uwzględniającą pomoc osobom z niepełnosprawnościami (wszyscy pracownicy muzeum, 2023 rok)
- „Świat dotyku i dźwięku bez tajemnic – zwiększenie kompetencji i umiejętności otoczenia osób niepełnosprawnych”. Szkolenie skierowane do pracowników instytucji, którzy mają lub mogą mieć styczność z osobami z niepełnosprawnościami, w tym w obszarze wzroku (opiekunowie ekspozycji, kasjerka, Tyflopunkt, 2022 rok)
- „Savoir vivre i uważność na drugą osobę”. Warsztat przeprowadzony przez pedagoga oraz osoby z Polskiego Stowarzyszenia Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Oddział w Łodzi. Celem warsztatów było usystematyzowanie wiedzy na temat stopni niepełnosprawności, poznanie potrzeb edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rozumienia i czucia. W wyniku współpracy powstały dwa scenariusze zajęć, pilotażowe warsztaty z ewaluacją, co doprowadziło do wpisania zajęć do stałej oferty muzeum (edukatorzy-przewodnicy, PSONI, 2021 rok)
- „Kreatywne wykorzystanie Storytellingu w pracy z różnymi tekstami kultury”. Efektem pracy warsztatowej było wprowadzenie storytellingu do działań edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze rozumienia, wzroku, czucia (edukatorzy-przewodnicy, Centrum Cyfrowego i Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2022 rok)
- „ETR. Jak budować teksty łatwe do czytania i rozumienia” (2 osoby z Działu Promocji, Kina i Wydarzeń, 1 osoba z Działu Wystaw i Projektów, Senseconsulting, 2022 rok)
- „Zabytki dla wszystkich”. Dostępność obiektów zabytkowych dla osób ze szczególnymi potrzebami (kierownik administracyjny, konferencja NIMOZ, 2021 rok)

- „Instytucja przyjazna sensorycznie – warsztat” (edukatorzy, Urząd Miasta Łodzi, 2021 rok)
- ETR praktyka” (Pracowniczka Działu Zbiorów, Urząd Miasta Łodzi, 2021)
- „#chodziodostępność - cykl warsztatów” (koordynatorka ds. dostępności Urząd Miasta Łodzi, 2021 rok)
- „Dobre praktyki w temacie współpracy z osobami niepełnosprawnymi - Jak rozmawiać jak projektować?” (koordynatorka ds. dostępności, warsztat Polskiego Związku Głuchych 2021 rok)
- „Dostępność działań edukacyjnych w instytucji kultury” (kierowniczką Działu Promocji, koordynatorka ds. dostępności szkolenie NCK 2021 rok)
- „Dostępność. WŁĄCZAM” (edukator, warsztaty i konferencja metodyczna Urzędu Miasta Łodzi, 2021 rok).

Ponadto pracownicy Działów Promocji, Kina i Wydarzeń, Edukacji i Kultury Filmowej oraz informatyk biorą udział w szkoleniach online Ministerstwa Infrastruktury oraz User Experience dotyczących dostępności cyfrowej np.:

- „Formularze dostępne cyfrowo” (5 osób, 2024 rok)
- „Dostępność cyfrowa elementów graficznych i multimediiów” (4 osoby, 2024 rok)
- „Jak samodzielnie ocenić stan dostępności cyfrowej strony internetowej” (4 osoby, 2023 rok)
- „Jak samodzielnie ocenić stan dostępności aplikacji mobilnej” (2 osoby, 2023 rok)
- „Szkolenie z dostępności cyfrowej” (7 osób, 2023 rok)
- „Dostępne treści i prosty język” (4 osoby, 2023 rok)
- „Jak publikować dostępne cyfrowo treści w mediach społecznościowych” (3 osoby, 2023 rok)
- „Dostępność cyfrowa treści graficznych i multimediiów” (4 osoby, 2022 rok)
- „Dostępność cyfrowa .Tworzenie dostępnych cyfrowo dokumentów” (6 osób, 2022 rok).

Warto odnotować fakt, że wielu pracowników muzeum poszerza swoją wiedzę, kompetencje i umiejętności na zasadzie samokształcenia na podstawie materiałów dostarczanych przez koordynatorkę ds. dostępności, instytucje współpracujące, czy znalezionych osobiście, jak wykonywanie napisów, deskrypcji oraz tekstów alternatywnych. Dobrym przykładem jest podjęcie przez edukatora nauki Polskiego Języka Migowego i zakończenie kursu pozytywnie zdanym egzaminem na poziomie A1 (Polski Związek Głuchych, PFRON, 2023 rok).

Dyrektor instytucji, na wniosek osób współpracujących w muzeum na co dzień z osobami z niepełnosprawnością w obszarze słuchu i rozumienia, zorganizowała spotkanie z psycholożką. Grupa pracowała w sposób warsztatowy, pozwalający za pomocą bezpośrednich technik, jak scenki rodzajowe, na praktyczną naukę komunikacji. Spotkanie zawierało też moduł teoretyczny (2022 rok).

W latach 2021-23 ponad 100 pracowników Muzeum wzięło udział w 33 szkoleniach i webinarach.

Głównym celem prowadzonych warsztatów w Muzeum Kinematografii w Łodzi jest wykształcenie świadomości, że każdy członek zespołu powinien czuć się odpowiedzialny za dostępność i robić rzeczy dostępne.

12. Kto brał udział w takich szkoleniach?

- a) Wszyscy pracownicy.
- b) Większość pracowników.
- c) Nieliczni pracownicy.
- d) Nie wiem.

Od powołania w 2021 roku koordynatora ds. dostępności pracownicy muzeum są sukcesywnie szkoleni w zagadnieniach dotyczących potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W latach wcześniejszych w szkoleniach brali udział głównie edukatorzy i przewodnicy muzealni.

Szkolenia z dostępności przez wiele lat były traktowane jako specjalistyczne, kierowane do określonych grup pracowników. Muzeum ograniczało liczbę uczestników szkoleń z powodu kosztów oraz czasu, jaki pracownicy mogli poświęcić na dodatkowe zajęcia. Z tego powodu organizowane były szkolenia tylko dla tych pracowników, którzy w największym stopniu mogli wpłynąć na dostępność. W ostatnich trzech latach muzeum wypracowało schemat działania, w którym wybrane osoby uczestniczą w szkoleniu, a następnie przekazują wiedzę pracownikom innych działów. Dzięki temu zmniejsza się konieczność zaangażowania wszystkich pracowników bezpośrednio, a jednocześnie wiedza może być szerzej rozpropagowana.

13. Czy w szkoleniach brali też udział wolontariusze?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.
- c) Nie.
- d) Nie wiem.

W szkoleniach brali udział studenci odbywający praktyki w muzeum.

14. Czy w szkoleniach brali udział współpracownicy_czki (np. instruktorzy_ki, przewodnicy_czki itp.)?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.
- c) Nie.
- d) Nie wiem.

W szkoleniach brali udział zainteresowani pracownicy Działu Obsługi Ekspozycji zatrudnieni w instytucji na umowy cywilnoprawne.

Od 2021 roku Dział Edukacji i Kultury Filmowej prowadzi coroczne szkolenia dla przewodników miejskich uprawniające do certyfikowanego oprowadzania zwiedzających po wystawach muzealnych. Integralną częścią szkolenia jest panel dotyczący zagadnień dostępności, potrzeb grup OzN odwiedzających muzeum,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

udogodnień w przestrzeni ogólnodostępnej i wystawienniczej oraz obsługi urzędzeń
wspomagających poruszanie się po instytucji oraz zwiedzanie muzeum.

15. Proszę określić poziom kompetencji dotyczących dostępności wśród osób w zespole i – opcjonalnie – przypisać osoby posiadające te kompetencje (przez funkcję i role w dziale).

Skala od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „w ogóle nie posiadamy kompetencji w tym zakresie”, 2 oznacza „raczej nie posiadamy”, 3 oznacza „trudno powiedzieć”, 4 oznacza „raczej posiadamy”, 5 oznacza „zdecydowanie posiadamy”.

Legenda:

KZ - Kadra Zarządzająca

DE – Dział Edukacji i Kultury Filmowej

DW – Dział Wystaw i Projektów

DOE – Dział Obsługi Ekspozycji

DK – Dział Kina i Wydarzeń

DP – Dział Promocji

DK – Dział Księgowy

DA – Dział Administracyjny

DZ – Dział Głównego Inwentaryzatora Zbiorów

IT – pracownik ds. informatyki

KO – koordynatorka ds. dostępności

KN – kinooperator

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Zarządzanie dostępnością (koordynacja dostępności)	X		X	X	X	5. Marzena (KZ) 4. Magda (KO), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK), Adam (DOE), 3. Emilia (DA), Zuzanna (DW), Rafał (DW), Kornel (DW), Grzegorz (DW), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK,) Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 2. - 1. Jakub (KZ), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Ania (DP)
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub				X	X	5. Magda (KO), Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Oliwia (DK), Anna (DK) 4. Marzena (KZ), Zuzanna (DW), Kornel (DW), Adam (DOE), Marcin (DOE),

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
osób starszych OBSZAR: WZROK	X	X	X			Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 3. Emilia (DA), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Rafał (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Dariusz (IT), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK) 2. Grzegorz (DW), Ania (DP) 1. Jakub (KZ)
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR SŁUCH		X	X	X	X	5. Marzena (KZ), Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Oliwia (DK), Anna (DK) 4. Zuzanna (DW), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 3. Emilia (DA), Magda (KO), Rafał (DW), Kornel (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Dariusz (IT), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK) 2. Jakub (KZ), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Grzegorz (DW), Ania (DP) 1. -

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: RUCH			X	X	X	5. Marzena (KZ), Magda (KO), Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 4. Jakub (KZ), Emilia (DA), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Zuzanna (DW), Grzegorz (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK) 3. Rafał (DW), Kornel (DW), Ania (DP) 2. - 1. -
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: ROZUMIENIE		X	X	X	X	5. Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK) 4. Marzena (KZ), , Emilia (DA), Magda (KO), 3. Jakub (KZ), Zuzanna (DW), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 2. Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Rafał (DW), Grzegorz (DW)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
	X					1. Kornel (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Ania (DP)
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: CZUCIE	X	X	X	X	X	5. Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE) 4. Magda (KO), Oliwia (DK), Anna (DK) 3. Marzena (KZ), Emilia (DA), Zuzanna (DW), Kornel (DW), Dariusz (IT), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 2. Rafał (DW), Grzegorz (DW), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK) 1. Jakub (KZ), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Ania (DP)
Szeroko rozumiany savoir vivre (inicjowanie kontaktu) z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi.				X	X	5. Marzena (KZ), Emilia (DA), Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Dariusz (IT), Anna (DK), Marcin (DOE) 4. Jakub (KZ), Magda (KO), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Zuzanna (DW), Rafał (DW), Kornel (DW), Grzegorz (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
						(DZ), Marzanna (DZ), Oliwia (DK), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK), Adam (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE), Ania (DP) 3. - 2. - 1. -
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: SŁUCH (np. napisy rozszerzone, zlecenie tłumaczeń PJM).	X	X	X	X	X	5. Kornel (DW), Dariusz (IT) 4. Jakub (KZ), Mirek (KN), Wojtek (KN), Zuzanna (DW), Judyta (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Julia (DZ), Oliwia (DK), 3. Marzena (KZ) , Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Rafał (DW), Grzegorz (DW), Marzanna (DZ), Łukasz (DZ), Anna (DK), Renata (DK), Ewa (DK), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 2. Magda (KO), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Sebastian (KN), Mariusz (DA), Ania (DP) 1. Emilia (DA), Izabela (DK)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: WZROK (np. materiały dotykowe, audiodeskrypcja).	X	X	X	X	X	5. Dariusz (IT) 4. Magda (KO), Mirek (KN), Wojtek (KN), Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Julia (DZ), 3. Marzena (KZ), Jakub (KZ), Zuzanna (DW), Kuba (DZ), Oliwia (DK), Anna (DK), Renata (DK), Ewa (DK), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE), Ania (DP) 2. Wojciech (DA), Rafał (DW), Kornel (DW), Grzegorz (DW), Janina (DZ), Marzanna (DZ) 1. Emilia (DA), Bartłomiej (DA), Sebastian (KN), Mariusz (DA), Izabela (DK)
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: ROZUMIENIE (np. karty w tekście łatwym, pomoce sensoryczne).	X	X	X	X		5. - 4. Marzena (KZ), Magda (KO), Dominika 1 (DE), 3. Jakub (KZ), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK), Renata (DK), Ewa (DK), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 2. Zuzanna (DW), Rafał (DW), Ania (DP) 1. Emilia (DA), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Kornel (DW),

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
						Grzegorz (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ)
Język migowy	X		X			5. - 4. - 3. Robert (DE) 2. - 1. Marzena (KZ), Jakub (KZ), Emilia (DA), Magda (KO), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Paweł (DE), Zuzanna (DW), Rafał (DW), Kornel (DW), Grzegorz (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE), Ania (DP)
Język prosty			X	X	X	5. - 4. Marzena (KZ), Magda (KO), Adam (DOE), Alicja (DOE) 3. Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK) Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Ania (DP)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
	X	X				2. Emilia (DA), Zuzanna (DW), Rafał (DW), Kornel (DW), Grzegorz (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ) 1. Jakub (KZ), Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK)
Komunikacja i promocja dostępności (w tym dostępne media społecznościowe)	X	X	X	X		5. - 4. Marzena (KZ), Jakub (KZ), Wojtek (KN), Dominika 1 (DE), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE) 3. Magda (KO), Zuzanna (DW), Kornel (DW), Renata (DK), Ewa (DK), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 2. Emilia (DA), Robert (DE), Paweł (DE), Rafał (DW), Ania (DP) 1. Wojciech (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Mariusz (DA), Dominika 2 (DE), Grzegorz (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Izabela (DK)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Obsługa sprzętu i narzędzi dostępu	X	X	X	X	X	5. Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Oliwia (K), Alicja (K), Adam (DOE), Norbert (OE), Dominika, Dominika Paweł, Robert (PE), Magda (KO), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 4. Wojciech (DA), Dominika 1 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Dariusz (IT), Oliwia (DK), Anna (DK), Ania (DP) 3. Marzena (KZ) 2. Emilia (DA), Dominika 2 (DE), Zuzanna (DW), Rafał (DW) 1. Jakub (KZ), Kornel (DW), Grzegorz (DW), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK)
Ewakuacja i bezpieczeństwo OzN			X	X	X	5. Dariusz (IT), Oliwia (DK) 4. Marzena (KZ), Wojciech (DA), Dominika 1 (DE), Dominika 2 (DE), Robert (DE), Paweł (DE), Anna (DK) 3. Emilia (DA), Bartłomiej (DA), Mirek (KN), Sebastian (KN), Wojtek (KN), Mariusz (DA), Zuzanna (DW), Kornel (DW), Grzegorz (DW)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
	X	X				2. Magda (KO), Rafał (DW), Adam (DOE), Marcin (DOE), Norbert (DOE), Iwona (DOE), Krzysztof (DOE), Alicja (DOE) 1. Jakub (KZ), Julia (DZ), Judyta (DZ), Łukasz (DZ), Janina (DZ), Kuba (DZ), Marzanna (DZ), Izabela (DK), Renata (DK), Ewa (DK), Ania (DP)

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA I EWAKUACJA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności architektonicznej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

W grudniu 2023 roku – audyt dostępności w zakresie architektonicznym i informacyjno-komunikacyjnym muzeum opracowany przez Fundację Szansa – Jesteśmy Razem.

W lipcu 2023 roku – autodiagnoza dostępności architektonicznej budynku biurowego oraz ekspozycji stałej otwartej po remoncie Muzeum (wykonana z kierownikiem administracyjnym, pracownikiem etatowym poruszającym się na stałe na wózku, pracownikiem – osobą starszą za pomocą arkusza samooceny).

2. Czy instytucja ma procedurę ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego (IBP) / innych procedur?

- a) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z firmą zewnętrzną.
- b) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z inspektorem BHP / strażą pożarną.
- c) Nie.
- d) Nie wiem.

Muzeum nie posiada procedury ewakuacji dla osób ze szczególnymi potrzebami jako elementu IBP i innych procedur. Konieczne jest przygotowanie dokumentacji rozszerzającej istniejące procedury o ten moduł przez uprawniony podmiot zewnętrzny. Dodatkowo potrzebny jest zakup niezbędnego sprzętu oraz

przeszkolenie pracowników. Zespół muzeum nie jest w stanie przeprowadzić tych działań własnymi siłami.

Podczas obowiązkowego dla wszystkich pracowników Muzeum szkolenia p-poż prowadzonego przez przedstawiciela straży pożarnej została omówiona kwestia ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.

3. Gdzie i jak opisywana jest dostępność architektoniczna instytucji?

Dostępność architektoniczna jest opisana na stronie internetowej muzeum w zakładce „dostępność dla osób z niepełnosprawnościami”, raporcie o stanie zapewniania dostępności podmiotu publicznego, deklaracji dostępności, ETR oraz przedstawiona w informacji o muzeum w PJM.

4. Jakie są 3 największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę architekturę?

1. Zabytkowy charakter budynku i brak możliwości zmiany / modernizacji niektórych przestrzeni.
2. Winda, która znajduje się na końcu budynku względem wejścia głównego wymusza ścieżkę zwiedzania dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dotyczy to wszystkich kondygnacji i wpływa na konieczność np. pokonywania zamkniętej na czas zmiany ekspozycji przestrzeni wystaw czasowych lub salonu wystawowego, żeby dostać się do windy i wystaw).
3. Przestrzeń po wejściu do muzeum – kasa, szatnia i toalety (mało miejsca, strome schody, nieintuicyjna obsługa platformy pionowej).

5. Jakie są 3 największe atuty dostępności architektonicznej instytucji?

1. Lokalizacja w centrum miasta, dobra komunikacja, bezpłatny parking i miejsce postojowe z kopertą przy wejściu do muzeum.
2. Dostęp z poziomu ulicy.

3. Dostępność pionowa i pozioma budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze poruszania się.

6. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności architektonicznej instytucji?

Muzeum zmierza w stronę zwiększania dostępności przy zastosowaniu w budynku różnych środków technicznych i rozwiązań architektonicznych biorąc pod uwagę jego zabytkowy charakter. Obejmuje to takie aspekty projektowania, modernizacji i udogodnień, by umożliwić osobom z różnorodnymi potrzebami pełny i komfortowy dostęp do zbiorów i wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych.

W trakcie autodiagnozy pracownicy muzeum, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby starsze wskazały kierunki zmian w zapewnieniu wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz innych elementów mogących mieć wpływ na dostępność obiektu w postaci usuwania barier fizycznych, poprawy dostępności drzwi i korytarzy, ułatwień sensorycznych i wizualnych, dostosowania rozwiązań ekspozycyjnych, zapewnienia miejsc do wypoczynku oraz dbałości o bezpieczeństwo i ewakuację.

W szczególności wskazano na następujące aspekty:

- wymiana zużytych i uzupełnienie brakujących kontrastowych oznaczeń stopni schodów;
- oznaczenie drzwi i zabezpieczeń eksponatów wykonanych ze szkła;
- zapewnienie kontrastów między drzwiami i ścianami;
- polepszenie lub wymiana elementów wyposażenia wystawy w postaci ekspozytorów i gablot (z użyciem szkła muzealnego potrzebnego do małych i dużych ram);
- instalację ścieżek naprowadzających;
- oznakowanie za pomocą symboli i tabliczek wejść do pomieszczeń, toalet i pokoi pracowników (informacja wizualna);

- plany tyflograficzne, oznaczenia dotykowe przy wejściach do pomieszczeń i na poręczach schodów, ścieżki dotykowe (informacja dotykowa);
- informacja głosowa jako uzupełnienie planów tyflograficznych;
- wydzielenie przestrzeni służącej wyciszeniu i odpoczynkowi;
- możliwość wypożyczenia przenośnych krzeseł lub taboretów, które zwiedzający mogą rozłożyć w dowolnym miejscu
- wprowadzenie systemów bezpieczeństwa i ostrzegania, przygotowanie procedur i zakup sprzętu umożliwiającego ewakuację

Dzięki takim zmianom muzeum może stać się bardziej dostępne i przyjazne dla wszystkich, dając większej liczbie osób możliwość pełnego korzystania z jego zasobów.

7. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

Muzeum planuje ze środków grantowych wprowadzić liczne zmiany wykazane w autodiagnozie. Wychodząc naprzeciw potrzebom zdiagnozowanym w grudniu 2024 roku podczas modernizacji wystawowej sali audiowizualnej zastosowano dodatkowe rozwiązania techniczne, które w szybki i prosty sposób zapewnią wykorzystanie tej przestrzeni jako pokoju wyciszenia i odpoczynku. Sala jest pod stałą opieką pracownika muzeum.

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności cyfrowej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

Koordinator ds. dostępności samodzielnie monitoruje na bieżąco wprowadzane treści na stronę internetową za pomocą ogólnodostępnych technologii.

W roku 2021 dwie osoby niewidome przeprowadziły samoocenę podstawowej dostępności strony internetowej w obszarze wzroku (nie miały uwag).

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność cyfrowa instytucji?

Dostępność cyfrowa jest opisana na stronie internetowej Muzeum w raporcie o stanie zapewniania dostępności podmiotu publicznego oraz w deklaracji dostępności zgodnie z wymogami prawa.

3. Jakie są 3 największe bariery w dostępie cyfrowym do instytucji?

- 1. Nieczytelna strona internetowa (duża liczba zakładek i ukrytych informacji).
- 2. Brak deskrypcji/audiodeskrypcji części zdjęć i grafik, również w mediach społecznościowych.
- 3. Brak standaryzacji dokumentów wewnętrznych i zewnętrznych instytucji zapewniających pełną dostępność cyfrową.

4. Jakie są 3 największe atuty dostępności cyfrowej instytucji?

- 1. Do wszystkich materiałów audiowizualnych dostępnych na wystawie wgrane są napisy rozszerzone (polskie i angielskie).

2. Część multimediiów (tablety, stoły multimedialne) posiada opcję powiększania tekstu i obrazów, a także zmiany kolorów tła i tekstu.
3. Katalog zbiorów on-line (wysokiej jakości odwzorowania cyfrowe, część posiada deskrypcję i teksty w prostym języku).

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności cyfrowej instytucji?

Celem pożądaných zmian jest zapewnienie pełniejszego i bardziej inkluzyjnego dostępu do zasobów, umożliwiając korzystanie z nich szerokiemu gronu osób, niezależnie od ich potrzeb i możliwości technicznych.

Muzeum dąży do zgodności strony internetowej ze standardami najnowszej wersji WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) na poziomie AA lub wyższym (w chwili obecnej strona jest częściowo zgodna). Planuje rozszerzać istniejące materiały o kolejne formy dostępności oraz wdrażać nowe rozwiązania zgodne z potrzebami osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, w tym deskrypcje/audiodeskrypcje, napisy i tłumaczenia na język migowy, pliki audio i wideo w różnych formatach, czy opisy narracyjne wybranych zasobów muzealnych. Muzeum rozszerzy katalog zbiorów online z wykorzystaniem modeli 3D z opcjami dostosowywania widoku, możliwości obracania, powiększania i szczegółowego przeglądania eksponatów, deskrypcją i opisami w różnych formatach.

Istotnym elementem wykazany w trakcie autodiagnozy jest zapewnienie treści, których do tej pory nie było. Przykładem są przedprzewodniki i przewodniki dostępne cyfrowo, które ułatwią zwiedzanie osobom z różnorodnymi potrzebami.

Ważnym kierunkiem zmian jest połączenie fizyczności obiektów na wystawach muzealnych ze światem odwzorowań cyfrowych poprzez wykorzystywanie technologii wspierających jak kody QR lub NFC przy eksponatach, które po zeskanowaniu dostarczają dodatkowych informacji, np. w formie audiodeskrypcji, ETR czy tłumaczeń na PJM w wersji cyfrowej.

Niezbędnym kierunkiem w rozwijaniu dostępności cyfrowej jest, aby muzeum proaktywnie informowało odwiedzających o dostępnych i jeszcze niedostępnych funkcjach i udogodnieniach na swojej stronie internetowej, w mediach

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

społecznościowych i w innych materiałach cyfrowych. Jasne i proste komunikaty dotyczące etapu, na jakim jest muzeum w długim i rozłożonym w czasie procesie dostosowania instytucji do potrzeb odwiedzających, to istotny krok pozwalający nie tylko gościom, partnerom, ale i pracownikom na wspólne śledzenie i świętowanie inkluzywnych zmian w muzeum.

6. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

Muzeum planuje z dotacji zaktualizować stronę internetową, zapewnić pełną zgodność z wymogami WCAG oraz wprowadzić ułatwienia nawigacyjne i przyjazny interfejs użytkownika. Ponadto dąży do zapewnienia pełniejszego i bardziej inkluzywnego dostępu do narracji i obiektów na wystawie stałej, umożliwiając cyfrowe korzystanie z nich szerokiemu gronu osób, niezależnie od ich potrzeb i możliwości technicznych.

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO KOMUNIKACYJNA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności informacyjno-komunikacyjnej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

W grudniu 2023 roku – audyt dostępności w zakresie architektonicznym i informacyjno-komunikacyjnym muzeum opracowany przez Fundację Szansa – Jesteśmy Razem.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność informacyjno-komunikacyjna instytucji?

Dostępność informacyjno-komunikacyjna nie jest opisana w sposób wyodrębniony na stronie internetowej muzeum.

3. Jakie są 3 największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę dostępność informacyjno-komunikacyjną?

- 1. Brak planów z informacjami głosowymi oraz widocznych informacji o niektórych udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych (które instytucja posiada).
- 2. Brak wersji tekstów na wystawach w ETR, języku prostym, PJM czy w Braille'u.
- 3. Nieczytelne i zbyt małe podpisy pod obiektami na wystawach.

4. Jakie są 3 największe atuty dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

- 1. Pętle indukcyjne stacjonarne i przenośne.
- 2. System YourWay oraz FM.

3. Różnorodne formy kontaktu z instytucją, w tym wideo tłumacz PJM.

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

Kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej można podzielić na cztery uzupełniające się zagadnienia:

1. Poprawa systemów informacyjnych dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami typu tablice, plany pięter, oznakowanie pomieszczeń na terenie muzeum i w budynku biurowym. To działanie usprawni poruszanie się po instytucji.
2. Inwestowanie w technologie wspomagające - cyfrowe i analogowe. Istotnym elementem jest różnorodność dobranych form, tak aby zwiedzający mieli wybór formatu, który najbardziej im odpowiada. Dlatego oprócz planów pięter ważne jest wprowadzenie mapek, dodatkowych oznaczeń w przestrzeni wystawy, komunikatów głosowych itp. Z drugiej strony oprócz tyfloform, tyflografik makiety, modeli 3D wybranych obiektów, ich audiodeskrypcja i rozwinięcie audiodeskrypcji całości Muzeum.
3. Zwiększenie dostępności treści merytorycznych wystawy muzealnej i wydarzeń. Zmiana istniejących już tekstów i opisów na wystawach stałych, wypracowanie standardu tworzenia opisów na wystawy tekstów kuratorskich, podpisów pod obiekty ale także tworzenia opisów wydarzeń organizowanych w przestrzeni muzeum i w przestrzeni kina.
4. Organizacja regularnych spotkań integracyjnych i szkoleń dla pracowników Muzeum. Spotkania powinny być nakierowane na rozmowy o sposobach skutecznego komunikowania się z osobami o różnych potrzebach. Istotne jest także prowadzenie regularnych szkoleń informujących o znajdujących się już w muzeum technologiach i urządzeniach wspomagających, a także szkolenie z ich obsługi. Spotkania i szkolenia powinny prowadzić do stworzenia standardów obsługi osób o różnych potrzebach w muzeum, które mogłyby być przekazywane wszystkim nowym pracownikom instytucji.

W procesie autodiagnozy odbyły się dwa spotkania otwarte dla osób starszych. Po zwiedzaniu muzeum, już w trakcie dyskusji przy kawie i herbacie, wszystkie uczestniczące w nim osoby wskazały na podstawowy aspekt, dzięki któremu zwiększenie dostępności w muzeum zakończy się sukcesem. Działanie-klucz do sukcesu to „wybór”. Odwiedzający muzeum goście chcą mieć wybór. Wybór czy wysłuchać czy obejrzeć. Czy dotknąć czy przeczytać. Czy iść czy usiąść. Muzeum powinno taki wybór zapewnić.

6. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

Tak, muzeum planuje uwzględnienie w kosztorysie przygotowywanego wniosku środki na sfinansowanie zakupu / wykonania:

- nowego systemu komunikacyjno-informacyjnego (plany pięter, mapki, oznaczenia, podpisy sal itp.);
- zakup technologii i dodatkowych urządzeń wspomagających;
- wymiany tablic i opisów merytorycznych na wystawach (w miejscach, w których pozwala na to trwałość projektów, z których było finansowanie przygotowania wystawy) we współpracy ze specjalistami i specjalistkami

Prowadzenie szkoleń dla pracowników i wypracowanie standardów będzie kontynuowane w ramach bieżącej działalności muzeum oraz przez osoby i firmy zewnętrzne w konsultacji z osobami z niepełnosprawnościami i starszymi.

PROGRAM I WYDARZENIA

1. Jakie wydarzenia były realizowane przez instytucję jako dostępne?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

a) Wystawy i wernisaże.

Przykład: Pałac pełen bajek (otwarcie marzec 2024 rok) - znajdują się na niej udogodnienie dla zwiedzających w obszarze wzroku (tyflografiki wybranych postaci, informacyjna mapa tyflograficzna z beaconem YorWay, dodatkowo zwiedzający z trudnościami w obszarze słuchu mogą skorzystać z oprowadzania z wykorzystaniem zakupionego na wystawę systemu FM, a wszystkie filmy mają napisy rozszerzone. W przestrzeni wystawy znajduje się niewielka strefa wyciszenia.

Łódź filmowa (otwarcie grudzień 2021 rok) - na wystawę została wykonana ścieżka zwiedzania do audioprzewodników w formie skróconej audiodeskrypcji wystawy. Na tablicach z planem pomieszczeń, umieszczono beacony systemu YourWay (w 2023 roku).

b) Seanse filmowe.

Przykład: seanse repertuarowe w kinie dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarach: wzrok, słuch, rozumienie, czucie. Seanse na życzenie z indywidualnym doбором filmu dostosowanym do potrzeb grupy.

Kino i kasa posiadają pętlę indukcyjną

c) Pokazy teatralne.

d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.

e) Koncerty.

f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce.

g) Warsztaty (jednorazowe i cykle)

Przykład: cykl warsztatów „Różnorodni – pełnosprawni” o tematyce filmowej „Sztuka animacji” oraz regionalnej „Przyprawy kuchni pani Anny”.

h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna)

Działania ciągle, całoroczne, obecne w stałej ofercie edukacyjnej o tematyce filmowej, regionalnej. Przykład: lekcja muzealna „Dzieci lubią nie tylko misie”

prowadzona jako dostępna we wszystkich obszarach zgodnie z potrzebami grupy.

- i) Spotkania i debaty.
- j) Konkursy.
- k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
- l) Oprowadzania i zwiedzania.

Przykład: oprowadzania przewodnickie po muzeum i online z audiodeskrypcją

- m) Wydarzenia okolicznościowe.

Przykład: oprowadzania przewodnickie po muzeum w ramach Senioraliów

- n) Inne.

Przykład online: Archiwum Historii Mówionej

W grudniu 2024 roku muzeum zwiększyło dostępność Archiwum Historii Mówionej poprzez zaaranżowanie w przestrzeni wystawy sali audiowizualnej, w której dostęp do Archiwum mogą zyskać zwiedzający mający trudności w obsłudze komputera. Dodatkowo 30 nowych nagrań do archiwum zostało uzupełnionych o napisy rozszerzone.

2. Jakie wydarzenia chcą Państwo realizować jako dostępne w przyszłości?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- a) Wystawy i wernisaże.

Przykład: każda nowa wystawa czasowa oraz towarzyszący jej wernisaż.

- b) Seanse filmowe.

Przykład: cykle i pojedyncze pokazy filmowe skierowane do różnych grup wiekowych we współpracy z dystrybutorami posiadającymi odpowiednie formaty kopii filmowych. Dostosowanie we własnym zakresie (AD, napisy rozszerzone) materiałów filmowych wykorzystywanych w ofercie edukacyjnej.

- c) Pokazy teatralne.
- d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
- e) Koncerty.
- f) Festiwale

Przykład: Festiwal Mediów Człowiek w Zagrożeniu organizowany od 1990 roku przez muzeum. Festiwal to wydarzenie kulturalno-społeczne wypełnione filmami dokumentalnymi, reportażami telewizyjnymi i audio oraz spotkaniami z twórcami filmowymi, reportażystami, dziennikarzami, specjalistami z różnych dziedzin – wspólnie z gośćmi organizatorzy próbują diagnozować zagrożenia stojące przed współczesnym człowiekiem, rozmawiać o nich, inspirować do szukania antidotum. Wśród publiczności festiwalu, bohaterów dokumentów, twórców filmowych są osoby z niepełnosprawnościami i starsze. Muzeum sukcesywnie chce rozwijać dostępność festiwalu biorąc pod uwagę wszystkie kroki w “Podróży odbiorcy” zgodnie z MDK.

g) Warsztaty (jednorazowe i cykle)

Przykład: warsztaty i cykle edukacyjne obecne w stałej ofercie muzeum, głównie o tematyce filmowej i regionalnej, uwzględniającej historię Łodzi filmowej i fabrykanckiej.

h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna):

Przykład: wydarzenia edukacyjne w postaci wykładów, prelekcji odbywające się w przestrzeni wystawienniczej i na sali kinowej z wykorzystaniem dostępnych multimedii, głównie o tematyce filmowej i regionalnej, uwzględniającej historię Łodzi filmowej i fabrykanckiej.

i) Spotkania i debaty.

Przykład: otwarte spotkania dla publiczności z aktorami i twórcami filmowymi.

j) Konkursy.

k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.

Przykład: spacer z przewodnikiem szlakiem Łodzi filmowej oraz fabrykanckiej.

l) Oprowadzania i zwiedzania.

Przykład: oprowadzania przewodnikiem z tłumaczeniem na PJM, AD.

Samodzielne zwiedzanie z audioprzewodnikiem, tabletem z PJM.

m) Wydarzenia okolicznościowe.

Przykład: coroczne wydarzenie związane z urodzinami Anny Scheibler - współtwórczyni fortuny rodziny fabrykanckiej w XIX wieku, właścicielki pałacu - siedziby Muzeum Kinematografii w Łodzi.

n) Inne:

Przykład: katalog zbiorów online

3. W jaki sposób komunikowane są wydarzenia dostępne? W jakich miejscach? Z jakim wyprzedzeniem? Przy użyciu jakich narzędzi?

Wydarzenia są komunikowane w mediach społecznościowych przez komunikaty w formie cyfrowej (Facebook, Instagram), posty na forach, e-maile, newsletter, stronę internetową – od kilku tygodni do kilku dni przed wydarzeniem.

W mediach lokalnych takich, jak telewizja, prasa i radio w postaci informacji prasowych, wywiadów, wypowiedzi eksperckich.

W formie papierowej jako repertuar kina Kinematograf dostępny w kasie muzeum – drukowany raz w miesiącu.

Poprzez kontakt bezpośredni telefoniczny, sms – na bieżąco.

Dział Promocji stara się podawać informacje z wyprzedzeniem co najmniej dwutygodniowym.

4. Jak przygotowywane są wydarzenia dostępne? Jak i kto je planuje?

Wydarzenie planuje i przygotowuje wybrany zespół pracowników zależnie od jego charakteru. Najczęściej są to kierowniczkki działów: Kina i Wydarzeń, Wystaw i Projektów, Edukacji i Kultury Filmowej (która pełni też funkcję koordynatorki ds. dostępności) pod kierunkiem Dyrektora muzeum.

Wydarzenia dostępne w uzgodnionym terminie organizowane są na zamówienie organizacji czy instytucji lub z inicjatywy pracowników muzeum. Z odpowiednim wyprzedzeniem odbywają się konsultacje ze specjalistami – np. poprzez przekazanie

tłumaczom zarysu wydarzenia z najważniejszymi informacjami, fragmentami filmowymi, etc.

Muzeum korzysta z bazy danych Urzędu Miasta Łodzi, w której znajdują się osoby specjalizujące się w usługach dostępnościowych, jak tłumacze PJM. Muzeum posiada już bazę kontaktów (specjaliści, potencjalni uczestnicy), z którymi kontaktujemy się przed wydarzeniem.

5. Czy w planowaniu i organizacji wydarzeń biorą udział osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze?

W planowaniu biorą udział przedstawiciele organizacji i instytucji – współorganizatorów wydarzeń. Okazjonalnie muzeum współpracuje z firmami i organizacjami zajmującymi się dostosowywaniem przestrzeni i treści pod względem dostępności, wśród których zatrudnione są osoby z niepełnosprawnościami.

Ważną kategorią osób, które biorą udział w planowaniu i organizacji, są pracownicy ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze. Osoby te, mając częsty kontakt z organizacją wydarzeń wnoszą swoją perspektywę i wskazują na konkretne udogodnienia, które warto wdrożyć.

6. Czy promocję wydarzeń wspiera środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Okazjonalnie – jeśli są współorganizatorami lub partnerami w projektach.

7. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez zespół instytucji?

Zespół na bieżąco poddaje ewaluacji dostępne wydarzenia na etapie przygotowania, promocji, realizacji oraz po jego zakończeniu w postaci wniosków i rekomendacji na przyszłość. Nie ma wypracowanych procedur w tym zakresie.

8. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez publiczność?

Nie każde wydarzenie muzealne jest poddawane ewaluacji przez publiczność.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ewaluacja odbywa się w trakcie trwania wydarzenia lub tuż po jego zakończeniu najczęściej w postaci rozmów z uczestnikami. Jeśli wydarzenie jest częścią większego projektu edukacyjnego to również w formie pisemnej jak ankiety, formularze, obrazkowej jak piktogramy czy rzeczowej jak emotikony, piłeczki. Po wydarzeniu publiczność wypowiada się w formie opinii i komentarzy w internecie, pisząc e-maile i korespondując poprzez czat.

Szczegółowa analiza programu

Szczegółowa analiza programu dotyczy wizyty osoby z niepełnosprawnością lub osoby starszej na wydarzeniu:

- 1) podpisanie umowy o pracę;
- 2) seans filmowy;
- 3) lekcja muzealna w przestrzeni wystawy.

ETAPY PODRÓŻY PUBLICZNO ŚCI	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktów z instytucją
OBSZAR: WZROK	Bariery: 1)2)3) - brak przedprzewodnik a cyfrowego - brak opisu budynków i przestrzeni	Bariery: 1) - brak możliwości podpisania umowy cyfrowo	Bariery: 1)2)3) - brak przejścia dla pieszych z sygnałem dźwiękowym, - wysokie krawężniki	Bariery: 1) - utrudniona droga do budynku biurowego (brak opisu na www, nierówna	Bariery: 1) - dokument umowy napisany małą czcionką - brak ramki do podpisu	Bariery: 2)3) - brak opracowanych narzędzi i procedur ułatwiających kontakt

	<p>wystawienniczej na stronie www - promocyjnie wydarzenia nie są opisane w sposób dostępny</p> <p>Usługi dostępu: 1) 2) 3) - adres i wszelkie dane kontaktowe oraz informacje o dotarciu do muzeum znajdują się na stronie internetowej, mediach</p>	<p>2)3) - brak kanału sms</p> <p>Usługi dostępu: 1) - poprzez telefon, e-mail - wysłanie projektu umowy e-mailem 2) 3) - możliwość zakupu biletu online lub w kasie</p>	<p>przed bramą muzeum, - drzwi główne do Muzeum są ciężkie i nie otwierają się automatycznie (np. na fotokomórkę)</p> <p>Usługi dostępu: 1)2)3) - na stronie internetowej muzeum znajdują się informacje</p>	<p>powierzchnia dziedzińca, - brak informacji głosowej) - w windzie brak alfabetu Braille'a - brak systemu Your Way w budynku biurowym - brak systemu przywoławczego w toalecie budynku biurowego 1)2)3)</p>	<p>2) - większość filmów nie posiada audiodeskrypcji - należy się zgłosić i poprosić o zorganizowanie specjalnego pokazu 3) -niewielka ilość tyfloform, tyglografik, makiet i wydruków 3D modeli i kopii</p>	<p>Usługi dostępu: 2) 3) - newsletter - komunikaty w mediach - kanały w mediach społecznościowych, czat, formularz 3) - baza kontaktów do informowania o nowej ofercie i zbierania opinii</p>
--	--	--	---	--	--	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

	<p>społecznościowy ch oraz wyszukiwarce Google - kontakt telefoniczny, sms, e-mailowy z informacją muzealną</p>	<p>- możliwość rezerwacji telefonicznej, e-mailem, smsem, przez formularz</p>	<p>dotyczące lokalizacji i udogodnień w pobliżu (zakładka Dostępność)</p>	<p>- brak planów tyflograficznych z udźwiękowienie m - brak ścieżek naprowadzając ych i nakładek na poręczce - brak tabliczek informacyjnych na drzwiach - niewystarczając e lub nieczytelne oznakowanie</p>	<p>eksponatów, - złej jakości dźwięk w części multimediów</p> <p>Usługi dostępne: 1) przeczytanie umowy przez pracownika - lupa 1) 2) 3) - pomoc asystenta 2) - część seansów z</p>	
--	---	---	---	--	--	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

				<p>schodów, drzwi, przejsć - zabytkowa przestrzeń jest trudna do poruszania się 3) - długa i zawiła droga z kasy do sali edukacyjnej i sali dźwiękowej</p> <p>Usługi dostępu: 1) - winda z</p>	<p>audiodeskrypcj ą/audionapisa mi 3) - audiodeskrypcj a pomocy dydaktycznych, prezentacji, pokazów filmowych w czasie lekcji - lista obiektów do dotykania uzgodniona z Głównym Inwentaryzator em Zbiorów</p>	
--	--	--	--	--	--	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

				<p>komunikatami głosowymi 1)2)3) - pomoc asystenta - wejście z psem asystującym 2) 3) - system YourWay, FM</p>	<p>- repliki obiektów (niewielka ilość) możliwych do dotykania, a także termoform i tyflografik na wystawie - ciche godziny - możliwość uczestnictwa z opiekunem.</p>	
<p>OBSZAR: SŁUCH</p>	<p>Bariery: 1)2)3) - brak</p>	<p>Bariery: 1)2)3) - jeden</p>	<p>Bariery: 1)2)3) -</p>	<p>Bariery: 1) - brak tabliczek</p>	<p>Bariery: 1)2)3) - jeden</p>	<p>Bariery: 2)3) - brak</p>

	<p>przedprzewodnik a w formie cyfrowej i papierowej - brak opisu przestrzeni wystawienniczej w języku prostym oraz w PJM na stronie www - brak informacji o ofercie w PJM i zaproszenia na wydarzenie i jego współtworzenie z możliwością odtworzenia na</p>	<p>pracownik posługuje się PJM w stopniu podstawowym</p> <p>Usługi dostępu: 2)3) - usługa wideotumacza online w kasie - pętla indukcyjna w kasie - tabliczki z piktogramami w kasie - możliwość</p>	<p>niewystarczając e oznakowanie wejścia do muzeum - w dni kiedy muzeum jest nieczynne konieczność zadzwonienia domofonem na portiernię 2)3) - brak informacji w opisach wydarzeń</p> <p>Usługi dostępu:</p>	<p>informacyjnych w budynku biurowym - brak planów budynku - brak systemu przywoławczeg o w toalecie budynku biurowego 1)2)3) - brak piktogramów - brak planów w formie papierowej</p>	<p>pracownik posługuje się PJM w stopniu podstawowym 1) - brak pętli indukcyjnej w budynku biurowym 2) - nie wszystkie filmy kinowe mają napisy 3) - brak ścieżki zwiedzania i informacji o obiektach w</p>	<p>opracowanych narzędzi i procedur ułatwiających kontakt</p> <p>Usługi dostępu: 2) 3) - newsletter - komunikaty w mediach tradycyjnych - kanały w mediach społecznościowyc h, czat, formularz 3) -baza kontaktów</p>
--	--	---	--	--	---	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

	<p>sprzęcie audiowizualnym - trudny język na stronie www</p> <p>Usługi dostępu: 1) 2) 3) - adres i wszelkie dane kontaktowe oraz informacje o dotarciu do muzeum znajdują się na stronie internetowej, mediach społecznościowych oraz</p>	<p>zakupu biletów przez stronę internetową z wyborem miejsc lub w kasie - możliwość rezerwacji e-mailem, smsem, przez formularz</p>	<p>1)2)3) - na stronie internetowej muzeum znajdują się informacje dotyczące lokalizacji i udogodnień w pobliżu jak np. miejsce parkingowe czy przystanek tramwajowy (zakładka Dostępność)</p>	<p>Usługi dostępu: 3) - dla grup dostępna jest pętla indukcyjna w systemie FM</p>	<p>PJM (np. na tablecie,) i w języku prostym (np. w formie papierowej) - niewystarczająca doświadczenie ekspozycji w formie warsztatowej przez wykorzystanie innych zmysłów - złej jakości</p>	<p>do informowania o nowej ofercie i zbierania opinii</p>
--	--	---	--	--	--	---

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

	wyszukiwarce Google - kontakt sms, e-mailowy z informacją muzealną				dźwięk w części multimediów Usługi dostępu: 1) 2) 3) - pętla indukcyjna w kasie i sali kinowej, - system FM - wsparcie tłumacza PJM z zewnątrz 3) - wszystkie materiały	
--	---	--	--	--	---	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

					audiowizualne posiadają napisy rozszerzone - możliwość uczestnictwa z opiekunem.	
OBSZAR: RUCH	<p>Bariery: 1)2)3) - brak przedprzewodnika w formie cyfrowej i papierowej</p> <p>Usługi dostępu: 1) 2) 3)</p>	<p>Bariery: 2)3) - system zakupu biletów online nie posiada opcji głosowej</p> <p>Usługi dostępu:</p>	<p>Bariery: 1)2)3) - częste awarie windy w przejściu podziemnym z przystanku do muzeum - wysokie krawężniki przed wejściem,</p>	<p>Bariery: 1)2)3) - utrudniona droga do budynków (nierówna powierzchnia dziedzińca) - zabytkowa przestrzeń jest trudna do</p>	<p>Bariery: 2)3) - niewystarczająca liczba miejsc do odpoczynku - brak rampy na sali kinowej (uczestnicy nie mogą</p>	<p>Bariery: 2)3) - brak opracowanych narzędzi i procedur</p> <p>Usługi dostępu: 2) 3) - newsletter - komunikaty w</p>

	- adres i wszelkie dane kontaktowe oraz informacje o dotarciu do muzeum znajdują się na stronie internetowej, mediach społecznościowych oraz wyszukiwarce Google - kontakt telefoniczny, sms, e-mailowy z informacją	2) 3) - możliwość zakupu biletu online lub w kasie - możliwość rezerwacji telefonicznej, e-mailem, smsem, przez formularz - niski blat w kasie	nierówna nawierzchnia - ciężkie drzwi wejściowe - częste awarie systemu przywoławczego przy drzwiach wejściowych Usługi dostępu: 1)2)3) - na stronie internetowej muzeum znajdują się informacje	poruszania się - niewystarczająca liczba miejsc do odpoczynku - brak przewijaków dla dorosłych w toaletach - część eksponatów jest za wysoko 1) - brak planu budynku biurowego i tabliczek informacyjnych	korzystać ze wszystkich rządów) - inna, dłuższa ścieżka dostępu do pięter Usługi dostępu: - możliwość uczestnictwa z opiekunem	mediach tradycyjnych - kanały w mediach społecznościowych, czat, formularz 3) - baza kontaktów do informowania o nowej ofercie i zbierania opinii
--	--	---	--	--	--	---

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

	muzealną		dotyczące lokalizacji i udogodnień w pobliżu jak np. miejsce parkingowe czy przystanek tramwajowy (zakładka Dostępność)	na drzwiach - brak systemu przywoławczego w toalecie budynku biurowego Usługi dostępu: 1)2) 3) -winda, dźwig i platforma umożliwiające dostęp poziomy i pionowy do pomieszczeń i sal w budynkach		
--	----------	--	---	--	--	--

				- wypożyczenie wózka na czas wizyty w muzeum - pomoc asystenta		
OBSZAR: ROZUMIENIE	Bariery: 1)2)3) - brak przedprzewodnika w formie cyfrowej i papierowej - brak zaproszenia w formie audiowizualnej - trudny język w	Bariery: 2)3) - zakup biletów online jest możliwy z pomocą asystenta - duża ilość informacji w przestrzeni wejściowej (kasa, szatnia)	Bariery: 1)2)3) - niewystarczające oznakowanie wejścia do muzeum Usługi dostępu: 1)2)3) - na stronie	Bariery: 1) - brak oznaczenia drogi do budynku biurowego - brak planu budynku, piktogramów i tabliczek na drzwiach	Bariery: 1)2)3) - materiały drukowane nie są opracowane w języku prostym /ETR 3) - trudny język na tablicach narracyjnych na wystawie	Bariery: 2)3) - brak opracowanych narzędzi i procedur ułatwiających kontakt Usługi dostępu: 2) 3) - newsletter

	<p>opisach promocyjnych wydarzeń oraz opisach na stronie internetowej</p> <p>Usługi dostępu: 1) 2) 3) - adres i wszelkie dane kontaktowe oraz informacje o dotarciu do muzeum znajdują się na stronie internetowej, mediach</p>	<p>Usługi dostępu: 2) 3) - możliwość zakupu biletu online lub w kasie - możliwość rezerwacji telefonicznej, e-mailem, smssem, przez formularz - tabliczki z piktogramami w kasie</p>	<p>internetowej muzeum znajdują się informacje dotyczące lokalizacji i udogodnień w pobliżu jak np. miejsce parkingowe czy przystanek tramwajowy (zakładka Dostępność)</p>	<p>- brak systemu przywoławczego w toalecie 2)3) - duża ilość informacji w przestrzeni wejściowej oraz wystawienniczej - informacje w zbyt trudnym języku, brak ETR</p> <p>Usługi dostępu:</p>	<p>- niewielka ilość tyfloform, tyglografik, makiet i wydruków 3D</p> <p>Usługi dostępu: 2) 3) - seanse i lekcje przyjazne sensorycznie (zmiana natężenia oświetlenia i dźwięku, zapewnienie</p>	<p>- komunikaty w mediach tradycyjnych - kanały w mediach społecznościowych, czat, formularz 3) - baza kontaktów do informowania o nowej ofercie i zbierania opinii</p>
--	--	---	--	---	---	---

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

	społecznościowy ch oraz wyszukiwarce Google - kontakt telefoniczny, sms, e-mailowy z informacją muzealną			2)3) -opisy tekstowe i znaki, strzałki	swobody w trakcie wydarzenia, dostosowanie godzin, brak reklam) - repliki obiektów (niewielka ilość) możliwych do dotykania, a także termoform i tyflografik na wystawie - ciche godziny - wszystkie	
--	--	--	--	--	---	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

					materiały audiowizualne na wystawie posiadają napisy rozszerzone - możliwość uczestnictwa z opiekunem 3) - wykorzystywani e przez edukatorów piktogramów i dostosowanie języka	
--	--	--	--	--	--	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

					przekazu do grupy	
--	--	--	--	--	----------------------	--

<p>OBSZAR: CZUCIE</p>	<p>Bariery: 1)2)3) - brak przedprzewodnika w formie cyfrowej i papierowej</p> <p>Usługi dostępu: 1) 2) 3) - adres i wszelkie dane kontaktowe oraz informacje o dotarciu do muzeum znajdują się na stronie internetowej,</p>	<p>Bariery: 2)3) - duża ilość informacji w przestrzeni wejściowej (kasa, szatnia)</p> <p>Usługi dostępu: 2) 3) - możliwość zakupu biletu online lub w kasie - możliwość rezerwacji telefonicznej,</p>	<p>Bariery: 1)2)3) - niewystarczające oznakowanie wejścia do muzeum</p> <p>Usługi dostępu: 1)2)3) - na stronie internetowej muzeum znajdują się informacje dotyczące lokalizacji i</p>	<p>Bariery: 1) - brak planu budynku biurowego, piktogramów i tabliczek na drzwiach - brak systemu przywoławczego w toalecie</p> <p>Usługi dostępu: 2)3) -opisy tekstowe</p>	<p>Bariery: 3) - niewystarczająca ce doświadczenie ekspozycji w formie warsztatowej przez wykorzystanie różnych zmysłów -- niewielka ilość tyfloform, tyglografik, makiet i wydruków</p>	<p>Bariery: 2)3) - brak opracowanych narzędzi i procedur</p> <p>Usługi dostępu: 2) 3) - newsletter - komunikaty w mediach tradycyjnych - kanały w mediach społecznościowych, czat, formularz 3)</p>
---------------------------	--	--	---	--	--	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

	mediach społecznościowych oraz wyszukiwarce Google - kontakt telefoniczny, sms, e-mailowy z informacją muzealną	e-mailem, smsem, przez formularz	udogodnień w pobliżu jak np. miejsce parkingowe czy przystanek tramwajowy (zakładka Dostępność)	i znaki, strzałki	modeli 3D eksponatów Usługi dostępu: 2)3) - strefa wyciszenia na wystawie - możliwość wypożyczenia słuchawek wygłuszających - ciche godziny - seanse i lekcje przyjazne sensorycznie	-baza kontaktów do informowania o nowej ofercie i zbierania opinii
--	---	----------------------------------	---	-------------------	---	--

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

					(zmiana natężenia oświetlenia i dźwięku, zapewnienie swobody w trakcie wydarzenia, dostosowanie godzin, brak reklam) - możliwość uczestnictwa z opiekunem	
--	--	--	--	--	--	--

PUBLICZNOŚĆ I RELACJE

1. Proszę wskazać obszary dostępności według Modelu Dostępnej Kultury, których reprezentanci pojawiają się w instytucji?

- OBSZAR WZROK
- OBSZAR SŁUCH
- OBSZAR RUCH
- OBSZAR ROZUMIENIE
- OBSZAR CZUCIE

2. Reprezentanci Ci pojawiają się w instytucji jako:

- PRACOWNICY
- WSPÓŁPRACOWNICY I ZLECENIOBIORCY
- WOLONTARIUSZE
- PUBLICZNOŚĆ BIERNA
- PUBLICZNOŚĆ WŁĄCZONA W DZIAŁANIA

3. Biorąc pod uwagę specyfikę lokalną (albo dowolną inną, zależnie od zasięgu oddziaływania instytucji), poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako:

- Zdecydowanie wysoki
- Umiarkowanie wysoki
- Niewyróżniający się / niewidoczny
- Umiarkowanie niski
- Zdecydowanie za niski
- Trudno ocenić / nie wiem

4. Czy instytucja ma partnerstwa lub inne relacje ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi?

Tak.

Nie.

Nie wiem.

5. Proszę opisać charakter tych relacji (czas ich trwania, poziom relacji) oraz określić czy mają one charakter formalny (to relacje pomiędzy instytucją a organizacjami pozarządowymi) czy nieformalny (to relacje z pojedynczymi osobami lub grupami nieformalnymi).

Relacje muzeum ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi mają charakter zarówno formalny, jak i nieformalny, w zależności od sposobu współpracy, czasu trwania oraz poziomu zaangażowania obu stron.

Formalne relacje partnerskie z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wsparciem osób z niepełnosprawnościami i osób starszych mają albo charakter długotrwały, albo zawiązywane są na określony czas przy realizacji wspólnych grantów czy projektów muzealnych. Najczęściej obejmują konsultacje, badanie potrzeb, organizację wspólnych wydarzeń, wykonywanie usług na rzecz muzeum oraz współpracę w zakresie współtworzenia oferty edukacyjnej. Partnerstwa te charakteryzują się dużym poziomem formalności i wzajemnego zaangażowania, a także regularnym kontaktem.

Obecnie w muzeum jest wypracowywana pod względem prawno-księgowym nowa formuła umów partnerskich, która zobowiąże instytucję do weryfikacji obecnych umów i pozwoli na zawieranie nowych z myślą o długofalowej, systematycznej współpracy z jasnym podziałem wzajemnych korzyści i zobowiązań.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Przykłady relacji formalnych:

Polski Związek Głuchych Oddział w Łodzi – usługi tłumacza i wideotłumacza PJM, współorganizacja wydarzeń i warsztatów

Polskie Stowarzyszenie Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Oddział w Łodzi – współtworzenie warsztatów edukacyjnych, pokazów filmowych, oprowadzań przewodnickich, ewaluacja działań edukacyjnych, wymiana doświadczeń, szkolenie pracowników.

Fundacja Szansa – współtworzenie wydarzeń, warsztatów, oprowadzań przewodnickich, ewaluacja działań edukacyjnych, wymiana doświadczeń, szkolenie pracowników. Współpraca została doceniona przez środowisko osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze wzroku, które w głosowaniu wojewódzkim przyznały muzeum III miejsce w konkursie IDOL 2023 w kategorii „Instytucja otwarta dla niewidomych” na konferencji realizowanej w ramach wydarzenia REHA FOR THE BLIND IN POLAND 2023.

Uniwersytet III Wieku im, Heleny Kretz – coroczna współpraca przy kolejnych edycjach Festiwalu Mediów Człowiek w Zagrożeniu. Słuchacze Uniwersytetu uczestniczą w Festiwalu, a jury Uniwersytetu funduje nagrodę rzeczową dla twórców filmowych poruszających w sposób szczególnie istotny tematykę osób starszych. Relacje partnerskie z pojedynczymi osobami lub grupami są mniej sformalizowane, oparte na zaufaniu i wzajemnym zrozumieniu, a ich intensywność różni się w zależności od konkretnego projektu czy wydarzenia. Część realizowana jest bardziej okazjonalnie i krótkotrwanie, angażująca w różne inicjatywy, wydarzenia lub konsultacje w celu lepszego dopasowania oferty kulturalnej. Muzeum stale współpracuje w celu zebrania opinii o swojej ofercie lub zorganizowania wydarzenia, w szczególności z osobami starszymi, które nie są formalnie związane z żadną organizacją.

W praktyce muzeum często łączy formalne i nieformalne relacje, aby dotrzeć do szerokiego grona osób z niepełnosprawnościami i osób starszych oraz dostosować

swoje działania do ich potrzeb. Dzieje się tak w przypadkach, gdy muzeum nawiązuje formalne partnerstwo z organizacją pozarządową, która reprezentuje osoby z niepełnosprawnościami czy osoby starsze, jednocześnie konsultując się bezpośrednio z pojedynczymi osobami, samorzecznikami.

6. Jakie nowe kontakty i relacje może / chce nawiązać zespół instytucji w niedalekiej przyszłości?

Zespół muzeum chce rozwijać wszystkie powyższe formy relacji. Niezbędne jest opracowanie i poszerzenie wewnętrznej bazy kontaktów – instytucji, grup i osób, które chciałyby wspólnie z pracownikami współtworzyć wydarzenia dostępne. To punkt wyjścia, który usystematyzuje już nawiązane relacje i otworzy drogę do podjęcia nowych rodzajów współpracy. Nie wszyscy pracownicy muszą być w tej proces zaangażowani, ale wszyscy mają mieć dostęp do tych zasobów. Stworzenie sieci lokalnej współpracy to podstawa zwiększania dostępności instytucji dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.

7. Obecności i reprezentacji jakiej grupy osób o szczególnych potrzebach najbardziej brakuje w instytucji?

Na podstawie analiz statystycznych i obserwacjach zespołu pracującego bezpośrednio ze zwiedzającymi można stwierdzić, że osobami, które najrzadziej korzystają z oferty muzeum są osoby z niepełnosprawnościami w obszarze słuchu.

ZASOBY DOSTĘPNYCH TEKSTÓW KULTURY

- 1. Czy w zasobach instytucji są teksty kultury dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?**
    - a) Tak, dostępne dzięki narzędziom i usługom adaptacyjnym.
    - b) Tak, opracowane od początku jako dostępne.
    - c) Nie.
    - d) Nie wiem.

  - 2. Jak oceniana jest przez Was liczba dostępnych tekstów kultury w instytucji?**
    - a) Dostępnych tekstów kultury nie ma.
    - b) Jest ich za mało – oferta nie jest zadowalająca dla publiczności.
    - c) W sam raz dla obsługi naszej publiczności o szczególnych potrzebach.
    - d) Jest ich „za dużo” – czujemy, że nie wykorzystujemy wszystkiego w pełni.

  - 3. Jak przechowywane są narzędzia dostępu, np. audiodeskrypcje, nagrania w języku migowym, karty w tekście łatwym do czytania, itp.?**
    - a) Tylko on-line albo jako kopie cyfrowe.
    - b) Tylko w formach tradycyjnych (fizycznych).
    - c) I tak, i tak – w zależności od obiektu.
    - d) Nie wiem.
- Zdecydowanie przeważa forma cyfrowa. Autodiagnoza pokazała, jak bardzo brakuje narzędzi dostępu na ekspozycji muzealnej oraz podczas wydarzeń, w tym zajęć edukacyjnych.
- 4. Czy baza dostępnych tekstów kultury albo informacje o nich są dostępne dla publiczności?**
    - a) Tak, online.
    - b) Tak, w siedzibie instytucji.
    - c) Nie.

d) Nie wiem.

Muzeum nie posiada jednej bazy czy spójnej informacji o dostępnych tekstach kultury. Rozproszone są na różnych podstronach i serwisach internetowych oraz na ekspozycji muzealnej. Jedynym źródłem wiedzy o takich tekstach są pracownicy muzeum.

5. Jakie teksty kultury są dostępne?

1. Materiały audiowizualne na wystawie stałej i wystawach czasowych oraz materiały audiowizualne publikowane online (napisy rozszerzone, deskrypcja).
2. Wybrane obiekty na wystawie stałej są opisane w audioprzewodniku w formie audiodeskrypcji; zapisane w alfabecie Braille'a, posiadają tyflografiki.
3. Narracja wystawy stałej Łódź filmowa jako audioprzewodnik.
4. Wybrane pomoce dydaktyczne do zajęć edukacyjnych.

6. Jakie są największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w instytucji?

1. Ograniczenia finansowe. Koszty przygotowania audiodeskrypcji, tłumaczeń na PJM, materiałów w alfabecie Braille'a czy interaktywnych przewodników przekraczają możliwości muzeum działającego w oparciu o dotację od organizatora – Urzędu Miasta Łodzi.
2. Wysoki koszt wykonania specjalistycznych rozwiązań tj. tyflografiki, tyflomapy, wydruki w Braille'u, pętle indukcyjne.
3. Niewystarczająca liczba wykwalifikowanych pracowników do opracowywania tekstów kultury, co powoduje potrzebę zatrudniania osób z zewnątrz (jest to uzależnione od budżetu zadania, który zazwyczaj jest ograniczony).
4. Brak odpowiedniego oprogramowania i infrastruktury.
5. Brak odpowiedniej platformy/miejsca na stronie www do udostępnienia tekstów kultury w formie cyfrowej.
6. Duża liczba tekstów kultury do przygotowania w krótkim czasie w sposób dostępny

7. Podczas jakiego typu wydarzeń zespół instytucji pracuje na bazie dostępnych tekstów kultury?

1. Zwiedzanie z przewodnikiem wystaw muzealnych.
2. Lekcje muzealne, warsztaty i inne formy aktywności edukacyjnej skierowane do wszystkich grup wiekowych.
3. Pokazy filmowe.
4. Wirtualne wydarzenia online (wirtualne oprowadzanie, webinar, spotkania z gośćmi).

8. Czy w otoczeniu instytucji kultury są obiekty dostępne (np. rzeźby, pomniki przyrody, budynki albo widoki i układy architektoniczne)?

W otoczeniu muzeum nie ma dostępnych obiektów.

Przy wejściu do muzeum stoją pomniki Władysława Reymonta oraz kota Bonifacego – można ich dotykać. Pomnik drugiego filmowego kota – Filemona, jest usytuowany na wysokim murze, poza zasięgiem zwiedzających. Na dziedzińcu muzeum umieszczona jest kolekcja rekwizytów filmowych, które są odgrrodzone taśmą ostrzegawczą i nie można do nich podejść. Wspomniane obiekty nie są również dostępne cyfrowo.

Muzeum z dwóch stron otacza Park Źródlińska II, który jest zabytkiem przyrodniczym, jednak jego infrastruktura i mała architektura jest niedostosowana do dostępnościowej rekreacji (poza szerokimi alejami i ławkami).